

kun en af Omstændighederne nødvendigen Forstærkning af de eksisterende Befæstninger. — Ved det sidste Forslag til § 26, nemlig 170, foreslaar man en Bevilling til hurtigsthydende Skyts, Mitrailleurtskyts, nedsat til det Halve. Det oprindelige Forslag gif egentlig ud paa otte Stykker, jeg nedsatte det til fire, nu foreslaas de igjen nedsat til to. To kan ogsaa have sin Betydning, men vil man virkelig gjøre Noget, der skulde have Betydning for Forsvaret, maa man dog helst bevilge de fire. Der er mange af de Herrer, der meget godt veed, at det nye Skyts er et fortrinligt Skyts, som kan bruges under mangehaande forskjellige Omstændigheder. Det har en stor Mobilitet, kan benyttes mod Landgang, i befæstede Stillinger, og man har saa mange fortrinlige Sorter deraf, at man ikke behøver noget stort gennemført Forsøg, men næsten kan kjøbe dem, hvor man vil, og jeg synes derfor, at man skulde tage dem alle fire.

Der er nu kun tilbage de enkelte Poster paa § 27, som jeg skal tillade mig at omtale ganske i Almindelighed, da de have en ensartet Karakter. De gaa jo ud paa at tilveiebringe Laan til forskjellige Kommuner til Opførelse af Militæretablissementer. Saavidt jeg har kunnet skjønne, har det været Udvalgets Mening at nægte dem, fordi man frygter for at præjudicere Garnisonsspørgsmaalet; saa længe der ikke var fastslaaet en Garnisonslov, kunde man ikke bevilge disse Laan. Det Princip kan jeg for saa vidt anerkjende; fra Regjeringens Side har man jo imidlertid forsøgt at faae Spørgsmaalet løst, men det er ikke lykkedes, og de Garnisoner, her er Tale om, kan man sige er Garnisoner, som Alle ere enige om aldrig ville blive opgivne. Det kunde aldrig falde mig ind at indlade mig i Underhandlinger med Aalborg eller lignende Steder, som kunne være tvivlsomme, men Aarhus, Randers, Næstved og Helsingør maa altid blive Garnisonsbyer, saa af den Grund er der ikke Anledning til at nægte disse Laan. De blive jo forrentede og amortiserede, saa at det ikke koster Statskassen noget Videre, og naar en By er bleven enig med Krigsministeriet om at indlade sig paa Byggeforetagender under den Forudsætning, at man giver den Laanet, og da det fremdeles vil skaffe en Del Beskæftigelse for Arbeidere i de vedkommende Byer, saa forekommer det mig naturligt, om man under de nuværende Forhold gav disse Bevillinger.

Sage: Jeg skal tillade mig saa kort som muligt at gjøre nogle Bemærkninger til Ministerens Svar angaaende Udvi-

delsen af Usjerød Fabrik. Den høitærede Minister bemærkede først, at det var en meget slet Vællædning, vore Soldater havde i 1864, og at man led et Tab af 400,000 Kr. ved bagester at sælge Beholdningen. Ja, hvad det angaar, at Udrustningen var slet, saa har jeg jo allerede tilladt mig at nævne det, og det er dette, der skulde undgaaes og ogsaa kan undgaaes ved, at der arbeides paa Oplag og afsluttes Kontrakter med Fabrikanten i Tide. I 1864 var man slet ikke forberedt paa noget Saadant, og man led da et Tab efter Krigen, som forvoldte Fabrikanten Gene ved Konkurrencen. Dette vil imidlertid være Tilfældet, hvad enten det er Usjerød Klædefabrik, der under Krigen har tilvirket Klæde i større Mængder, eller det er andet Klæde. Saa dette Tab ved Realisation af Beholdningen efter en Krig vil aldrig kunne undgaaes. Stillingen i denne Henseende bliver ikke en Smule bedre, fordi man udvider Usjerød Klædefabrik; men der undgaaes paa den anden Side, at Fabrikkerne til daglig Brug i de lange Fredsperioder, som vi dog antage, der maa være, staa overfor en Konkurrence, som kan være fuldstændig vilfaarlig. Fabrikkerne faae ikke Spor af Ret, de ere i den Grad retløse, at Krigsbestyrelsen med et Bennesrøg kan ødelægge den private Virksomhed og behøver ikke at bryde sig det fjerneste om, enten det betaler sig eller ikke. Den høitærede Minister bemærkede, at nu behøvedes der ikke saa meget Klæde som den Gang. Jeg vil i den Henseende holde mig til den Erklæring, som er afgiven i „Berlingske Tidende“, som jeg har tilladt mig at udtale, at jeg maa tillægge en vis Vægt i denne Sag. Den gaar ud fra, at 500,000 Alen er det, man skal have, og selv om der fabrikeres med forceret Produktion 40—50,000 Alen om Maanedens, kræver det dog en Tid af henved et Aar, det staar fast. Enten man siger, at man i forrige Krig behøvede 1½ eller i fremtidige Krige maasse kun et Aar, saa er det klart, at det vil være umuligt, selv med den addividede Usjerød Fabrik at præstere, hvad man i Tilfælde af Krig behøver. Det synes ogsaa nu, som om den høitærede Minister allerede er frasalpet, at det skal være en Fabrik, der skal præstere det Dobbelte af, hvad der ved en forceret Produktion hidtil er præsteret. Hidtil er der præsteret 26—28,000 Alen, og det skulde ved en forceret Produktion drives op til 40—50,000 Alen; men nu erklærer den høitærede Minister sig tilfreds med den Smule Udvidelse for 100,000 Kr., som jeg tror, vil enhver, der kjender til denne Fabrikation, vil erkjende kan ikke blive Mere end en Udvidelse med ¼. Jeg kunde forstaa, om den høit-